

2016 – 8/9

HOLLANDS Maandblad

H.L. Wesseling
Philip Huff * Antoine de Kom
Robbert Welagen * Marco Kamphuis
Thomas Heerma van Voss
Dorien de Wit

HOLLANDS Maandblad

INHOUD NO. 8/9 – 2016

acht-en-vijftigste jaargang • nummer 825/826

augustus/september 2016

Opgericht in 1959 door K.L. Poll.

www.hollandsmaandblad.nl

Redactioneel – Deze maand

H.L. Wesseling – Het gelijk van de generaal

Philip Huff – Gedichten: sampling & remix

Robbert Welagen – Een plek voor onszelf

Anton Gerits – Gedichten

Erik Wietse Rietkerk – Vrij zwemmen

Dorien de Wit – Gedichten

Jack Druppers – Mag ik schieten?

Antoine de Kom – Gedichten

Marco Kamphuis – Autoslaaptrein

Florus Wijsenbeek – Europese vergezichten in de mist

Jasper Mikkers – Gedicht

Thomas Heerma van Voss – Ik kan alles uitleggen

Tekeningen Małgosia Briefjes

Auteurs in dit nummer

Colofon

Deze maand

Dit is de maand dat we plots ruw gewekt zijn uit de sportzomer. Tachtig gelukzalige dagen lang was er niets anders aan de geestelijke horizon dan voetbal (u weet wel dat toernooi zonder Nederland, maar waarvan de voorbeschouwing van Albanië-Zwitserland toch al gauw een roedel volwassen mannen met een omroep-CAO de hele dag bezighield), wielrennen (u weet wel, dat rondje Frankrijk dat we gewonnen zouden hebben als we niet van onze fiets waren gevallen) en de Olympische Spelen (u weet wel, die van het Holland Heineken Huis). Als je dan zo wakker wordt, en de motregen van literaire festivals staat weer voor de deur, dan bonkt de vraag in de je hoofd: wat hebben we nu geleerd tijdens deze uitbarsting van 1.920 uren non-stop nationale topjournalistiek?

Wellicht dient men die vraag even snel te onderdrukken als elke hoop op een beschaafd bestaan, maar lafheid is niet onze stijl. Het moderne leven staart ons nu eenmaal onbeschaamd in de ogen, en wij dienen onversaagd terug te kijken. Welnu, indien wij wat geleerd hebben, is het wellicht dat de pelgrimstocht der mensheid niet per definitie altijd heuvelopwaarts gaat, maar dat er ook perioden zijn waarin men afdaalt naar de lommerrijke valleien van intellectuele stilstand en culturele katonie. De zomer zou zo'n periode kunnen zijn. Er was een tijd dat men dit jaargetij in Engeland omschreef als 'the silly season', de periode van het jaar waarin men zich een kwinkslag kon veroorloven, en waarin een schalkse zomerzothed een lichte toets gaf aan een wereld waarin het ridicule als ongepast gold. Die tijd is evenwel voorgoed voorbij: kritiek op het ongepaste is thans een luxe die niemand die vooruit wil zich meer kan veroorloven. In onze tijd is het groteske alledaags geworden en het potsierlijke gemeengoed. Bovenal is het lachwekkende niet langer grappig.

Er is, wil ik maar zeggen, een cultuurhistorische verwantschap tussen de sportzomer, Donald Trump, televisieprogramma's als 'De Vijftig Vetste Video's' en wijzelf. Dit vergt wellicht enige uitleg. Zonder het te beseffen, besteedt de gemiddelde westerse mens thans ruim elf uur per dag aan media en tech-gerelateerde activiteiten. Dit varieert van WhatsAppen, e-mailen en kijken naar de sportzomer, tot tweeten via Twitter, foto's van jezelf posten op Facebook, het maken van 'stories' over jezelf op Snapchat, dan wel zelf kampioen willen worden in het spelletje Pokémon Go (wereldwijd spendeert de moderne mens meer dan 500 miljoen uur per maand aan dit digitale spelletje). De rest van de tijd vullen we met zaken als slapen, werken of studeren, alsook eten en winkelen. Bij elkaar is dit meer dan 24 uur, maar dat komt omdat we 'multitasken'. Je kunt ook zeggen dat we net als kleine kinderen snel afgeleid zijn.

Hier schuilt de les van de sportzomer: de digitalisering heeft ons veel gebracht, maar ook een mate van gerichtheid op het zelf die zich uit in onbeschaamde infantiele regressie. De sportzomer, Donald Trump en al het andere groteske om ons heen lijken daardoor even onschuldig als het behang van onze kinderkamer. Sterker nog, dat groteske kan ons niets schelen, want de digitale media zeggen dat wij het centrum van de wereld zijn en recht hebben op medailles. Juist daarom luidt het motto van ons tijdsgewricht: Eigen ego eerst. – BB

Het gelijk van de generaal

door H.L. Wesseling

In het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw was Nederland of, beter gezegd, de Nederlandse regering of, nog beter gezegd, de minister van Buitenlandse Zaken Joseph Luns, in een titanengevecht gewikkeld met Frankrijk of, beter gezegd, de Franse regering, nog beter gezegd, de Franse president generaal Charles de Gaulle. Omdat Luns even lang was als de generaal kan in letterlijke zin niet van een strijd tussen David en Goliath worden gesproken, maar in overdrachtelijke zin was het dat wel. Het kleine Nederland nam het op tegen het machtige Frankrijk. Bovendien hadden Frankrijk en Duitsland in president De Gaulle en kanselier Konrad Adenauer vrijwel almachtige regeringsleiders, terwijl Luns niet meer dan een eenvoudige minister was. Voor de Nederlandse constitutionele regels die dit zo hadden bepaald, hadden beide reuzen geen geduld. Luns moest zijn plaats weten. De Gaulle noemde hem (volgens Luns) slechts half grappend 'een agent van het Verenigd Koninkrijk' en Adenauer vond hem 'de ergerlijkste man' die hij ooit had ontmoet.

De inzet van de strijd was trouwens niet gering. Het ging om niets meer of minder dan de toekomst van Europa. Het conflict hierover kwam niet uit de lucht vallen. Integendeel, er was heel wat aan voorafgegaan, en de naweeën ervan zijn nog lang niet voorbij.

In 1954 waren de Algerijnen in opstand gekomen tegen het Franse koloniale bestuur, dat sinds de verovering van het gebied op de Osmanen in 1830 wettelijk deel was van Frankrijk, maar in realiteit beheerd werd als kolonie. Met de opstand begon de Algerijnse oorlog die tot 1962 zou duren. De Fransen zetten steeds meer troepen in, uiteindelijk zo'n 400.000 man, grotendeels dienstplichtigen. Maar de oorlog bleek niet te winnen. De meer dan een miljoen Fransen in Algerije, de zogeheten 'pieds noirs', vreesden dat de regering hen in de steek zou

laten en kwamen in opstand, met steun van de generaals. De Franse regering was machteloos. Onder die omstandigheden werd de roep om terugkeer van de oorlogsheld De Gaulle steeds luider. Op 29 mei 1958 besloot president René Coty een beroep te doen op 'le plus illustre des Français', en de generaal aanvaardde de opdracht onder bepaalde voorwaarden: speciale volmachten en het recht een nieuwe grondwet te ontwerpen. Op 28 september werd die grondwet, met als belangrijkste kenmerk een sterke president die alle politieke touwtjes in handen had, per referendum aanvaard en op 21 december werd De Gaulle tot president gekozen. Zijn aantreden op 8 januari 1959 markeerde het officiële begin van de Vijfde Republiek.

lees meer in het nieuwe nummer

Een paard

Rutger Kopland – *Sampling & remix* Philip Huff

Ooit zijn wij
paard geweest

Een paard denkt niet
God, gisteren en
morgen weer haver
wat een heerlijkheid
een nabijheid en

een samenhang
moet dat geven

paard te zijn

Uit: 'Wapens tegen het onverschillige lot', een interview met Rutger Kopland door Annemiek Neefjes in *Vrij Nederland* (25-04-1998); <http://blogs.vn.nl/boeken/schrijver/wapens-tegen-het-onverschillige-lot/>

lees meer in het nieuwe nummer

Een plek voor onszelf

door Robbert Welagen

Een terroristische aanslag, kanker en geen verbinding met wifi: dat zijn de dreigingen waarmee mijn generatie vertrouwd is. Dat het noodlot ook in een veel eenvoudiger vorm kan toeslaan, dat had ik nog nooit bedacht. Nu weet ik beter.

Amber en ik gingen kamperen in Limburg. Een week slechts, daarna moesten we weer aan het werk. We gingen op de fiets, nou ja, we gingen met de fiets in de trein naar Maastricht Centraal; vanaf daar legden we de vijftientig kilometer naar Epen per fiets af.

Een week eerder had Amber in een outdoorwinkel twee waterdichte, appeltjesgroene fietstassen van Vaude gekocht. Ik had twee knalrode van Ortlieb uitgekozen. Duur en design, waardoor het voelde alsof we op wereldreis gingen. Over deze vier tassen verdeelden we onze lichtgewicht uitrusting: een koepeltentje, slaapzakken, zelfopblaasbare matjes en kleine hoofdkussens. Verder zo min mogelijk kleding, de fietskaart, ieder een boek, toiletpullen, een gasbrandertje, wat kookgerei en eten voor de lunch.

Het was stralend weer toen we op Maastricht Centraal uitstapten. We fietsten de stad uit en kwamen terecht in het Limburgse landschap waarover we hadden gelezen: glooiend en heuvelachtig, vol groene bossen en warmgele korenvelden. De eerste pauze hielden we in Gulpen, waar ik op een terras mijn lievelingspilsje dronk, in dat dorp gebrouwen. Anderhalf uur later kwamen we aan in Epen, op kampeerterrein 'Het Bovenste Bos'. Hier zouden we in elk geval een nacht blijven. Als het beviel langer.

Dit was de vakantie waar we naar hadden uitgekeken. We waren moe van het werken en voelden ons tekortschieten omdat we geen huis hadden kunnen vinden dat we konden betalen. Daardoor woonden we nog

steeds in de woongroep met vijf andere dertigers waar we elkaar hadden leren kennen: ik woonde er al toen Amber kwam hospiteren. En nu, anderhalf jaar later, wilden we een huis voor ons tweeën. Maar dat was niet gemakkelijk. We moesten geluk hebben, zeiden mensen, en gebruik maken van ons netwerk, maar dat was niet erg groot.

De campingbaas liet ons de vrije plaatsen zien. Het was een veld met zo'n twintig plekken dat afliep naar een beekje. Er stonden vooral grote tenten en caravans. Na een rondje te hebben gelopen, twijfelden we tussen twee staanplaatsen. De eerste was boven op het veld, waar je een mooi uitzicht had over de omliggende weilanden, maar je zat ingeklemd tussen een caravan en een gezin met drie kinderen. De tweede plek was beneden op het trekkersveldje, naast een rij populieren, waar je schaduw en wat privacy had. Bovendien stond er een picknicktafel die we mochten gebruiken. Die tafel gaf de doorslag.

In vijf minuten hadden we het tentje opgezet. We haalden de andere spullen uit de fietstassen en richtten ons tijdelijke huis in. De zon prikte. Het was vier uur. Aan de picknicktafel aten we een boterham. Daarna gingen we de douchehokjes bekijken. Op weg naar het gebouwtje verbaasden we ons over de luxe bungalowtenten en caravans die netjes in een rij stonden, als huizen in een straat. Overal mountainbikes, barbecues en zelfs ergens een driepitter waar je staand aan kon koken. Op de laatste plek stond een oude Volkswagenbus. Binnenin was een man aan het rommelen en lag een vrouw op een neergeklapte stoel te zonnen.

lees meer in het nieuwe nummer

alleen merels herken ik aan hun geluid

Dorien de Wit

soms ga ik alleen naar buiten
om een vorm te lopen
een perfect vierkant of de eerste letter van je naam

vanaf het uitzichtpunt
tuur ik op heldere dagen kilometers ver
nooit kijkt iemand uit het dal terug

tussen de bomen zeggen mijn ogen dat het stil is
pas wanneer ik ze sluit
komen stadsgeluiden mijn oren binnen

ik vertelde je eens hoe ik vroeger staand op een kruik
het vogeltje uit de koekoeksklok probeerde te grijpen
altijd te laat

was het een teken
toen je met een terloops
'niemand hoort jouw stem zoals jij'
de definitie gaf van eenzaamheid

ik weet niet wat beter is
vervagen in de verte of van de horizon vallen
kan het ook allebei?

hier stikt het nu trouwens van de vogels
alleen de merels herken ik aan hun geluid
zij stellen vragen
die ze zelf beantwoorden

Mag ik schieten?

door Jack Druppers

Het is 01.00 uur in de nacht en u krijgt van het HB de melding van een woninginbraak, heterdaad. De meldster is wakker geworden van glaserinkel en hoort iemand beneden in de huiskamer. U ziet bij het bewuste pand een man door een raam naar buiten klimmen. Hij heeft in de ene hand een tas en in de andere een breekijzer. U stapt uit en trekt uit voorzorg uw vuurwapen en roept duidelijk naar de verdachte dat u van de politie bent en dat hij is aangehouden. De man zet het op een lopen. Bent u bevoegd om, na het geven van een waarschuwingsschot, op de verdachte te vuren ter aanhouding?

Ik herhaal bij mezelf de cruciale vraag: ‘Mag ik schieten?’ Praktijkvoorbeelden, discussies met collega’s, wetsteksten, berichten uit de media en eerdere ‘Integrale Beroepsvaardigheidstrainingen’ (wij noemen ze korthedshalve IBT’s) probeer ik in mijn grijze massa leeg te lepelen. Uiteindelijk kom ik tot de conclusie dat ik in deze situatie ter aanhouding mag vuren. In de benen wel te verstaan, als je een rennende verdachte in het donker überhaupt weet te raken.

Deze casus is één van de twintig vragen die deel uitmaken van de jaarlijkse kennistoets. Alle politiefunctionarissen die ‘gewelddsmiddelen’ (vuurwapen, wapenstok, handboeien en pepperspray) dragen, worden hiermee op het gebied van Strafrecht, Strafvordering, Politiewet en Ambtsinstructie danig op de proef gesteld. Bij vijf of meer foutieve antwoorden ben je gezakt en worden de gewelddsmiddelen ingenomen en komt je even niet meer de straat op. Die gewelddsmiddelen krijg je terug zodra een herkansing met goed gevolg is afgelegd, maar vanwege de personeelstekorten kan dat even duren. Dat wordt dan een tijdje baliedienst of rotklusjes doen op een van de vele zwaar onderbezette rechercheafdelingen.

Het gaat om meerkeuzevragen, dus je kunt een gokje wagen. In dit geval koos ik met klamme handen een van de bevestigende antwoorden. Fout! Ik had niet mogen schieten. Toch was ik in verwarring en ik was niet de enige. Bij de klassikale behandeling achteraf somde ik mijn motivaties op: ‘Het is een vH feit [een strafbaar feit waar een gevangenisstraf van vier jaar of meer op staat, dus met potentiële Voorlopige Hechtenis], het is tijdens de voor nachtrust bestemde tijd en de bewoonster was thuis. Ze was doodsbang en voelde zich bedreigd. Dit was een grove aantasting van haar integriteit.’

Er brak een levendige discussie los in de klas en we konden het ‘juiste’ antwoord niet rijmen met wat wij hadden geleerd. Deze verwarring is typerend. Waar rechters, advocaten, Officieren van Justitie, politici en journalisten eindeloos kunnen debatteren over de interpretatie van de wet na een schietincident, heeft de agent op straat vaak slechts een micro-seconde om een keuze te maken. Maar het is wel deze politiefunctionaris die aan het kruis wordt genageld, als na (soms weken, vaak maanden) bestudering blijkt dat zijn keuze niet de juiste was. Als de pers en social media de publieke verontwaardiging dan ook nog opkloppen, verandert het leven van de diender (en dat van zijn gezin), dat al op de kop stond, in een hel.

lees meer in het nieuwe nummer

Europese vergezichten in de mist

door Florus Wijsenbeek

Frits Bolkestein, voormalig voorzitter van de vvd-fractie in de Tweede Kamer, voormalig staatssecretaris van Economische Zaken, voormalig minister van Defensie, voormalig Europees commissaris voor Interne markt, de Douane-Unie en Belastingen, en regelmatig publicist in *Hollands Maandblad*, is een cynicus (hij zou zelf zeggen 'realist') die niets op face value aanvaardt. Toen hij nog fractievoorzitter was, wees hij als eerste in Nederland op de 'gevaren' van de toenemende invloed van Europa op de nationale politiek en op de 'te grote' instroom van immigranten uit moslimgebieden in ons land. Destijds werd hij daarvoor verketterd, maar nu wordt hij door velen als een ziener beschouwd.

Toen verschilde ik fundamenteel van mening met hem, en nu doe ik dat nog altijd, maar destijds schroomde ik niet, ondanks het feit dat hij de voorman was en ik maar een ondergeschikte in ons beider partij, dat hardop te zeggen. Enkele malen, zoals op een uitslagenavond van de Europese verkiezingen, waarvoor hij het partijprogramma had geschreven, kwam dat tot een rechtstreekse confrontatie. De vvd deed het weer eens niet geweldig en Frits wendde zich tot mij met de opmerking: 'Florus, jij bent een politiek onbenul.' Op mijn verbaasde wedervraag 'hoezo, Frits?' kreeg ik eerst een herhaling van deze nogal confronterende uitlating, maar daarna toch tekst en uitleg. Volgens hem had ik in mijn toenmalige hoedanigheid van voorzitter van de afdeling 's Gravenhage van onze partij plenair een amendement verdedigd en aanvaard gekregen waarin zijn voorstel dat Turkije nooit lid mocht worden van de Europese Unie werd geschrapt. Dat was hem kennelijk in de keel blijven steken.

Mijn verdediging dat ik maar de voorzitter was, dus daarmee slechts de dienaar van de afdeling, en derhalve niet noodzakelijkerwijs de inspirator van de door hem verguisde inbreuk op zijn idee, werd door hem weggewuifd. Eerlijk gezegd was dit niet geheel ten onrechte, want inderdaad had ik het amendement zelf bedacht en ingediend, met het voor gevoel dat schrapping van de tekst dat Turkije niet mocht toetreden eerder acceptabel voor de algemene ledenvergadering was dan een tekst waarin een eventueel lidmaatschap van de Europese Unie voor dat land expliciet *wel* mogelijk werd verklaard.

Mijn tussenoplossing werd inderdaad met een kleine meerderheid aanvaard. De ietwat triomfantelijke toevoeging mijnerzijds in dat gesprek op de uitslagenavond, dat dit nu directe democratie was en dus mij door hem niet kwalijk genomen mocht worden, was wel wat pedant, zo bedacht ik later toen de emoties van het moment waren uitgedoofd. Ik heb een en ander recht proberen te zetten door Bolkestein toe te zeggen dat ik over de voor- en nadelen van een Turks lidmaatschap een artikel zou schrijven voor *Liberaal Reveil*, het tijdschrift van de Telders Stichting, de aan de VVD verwante wetenschappelijke stichting, waarvan hij in de redactieraad zat.

lees meer in het nieuwe nummer

Ik kan alles uitleggen

door Thomas Heerma van Voss

Er was niets veranderd. Dezelfde versleten stoelen in de ontvangsthal, hetzelfde vale bordje dat roken verbiedt. Ik legde mijn hand op de scanner, het poortje ging open en ik mocht de productiehal in. De twee bewakers achter het glas knikten me toe. *Goedemorgen*, mompelde de dunste. Hij opende een luik, reikte me een werkpak aan. *Hé, was jij hier niet net al?*

U moet weten, edelachtbare, even had ik toen de neiging om de situatie uit te leggen, maar ik lachte hem toe, schudde mijn hoofd en liep de kou en de vleesgeur tegemoet.

In de kleedruimte stopte ik mijn kleren in een kluis en trok ik mijn werkpak aan. Ik had een jas gekregen met wijde armen, de broek was uitgelubberd door de talloze lichamen die het voor mij hadden gedragen.

Een tijdje keek ik naar mezelf in de centrale spiegel. De standaardkleding, bijna doorzichtig van de vele wasbeurten, het belachelijke haarnetje op mijn hoofd. Ik vroeg me af wat anderen zouden zien. Of ze zouden zien dat ik veranderd was, of ze überhaupt door zouden hebben dat ik het was.

Ik liep de productiehal in, een bedompte ruimte zonder ramen. Een paar oud-collega's groetten me nonchalant, alsof ik alleen een blokje om had gemaakt en niet drie maanden daarvoor ontslag had genomen. Ik stapte haastig verder, langs de koelcellen en containers met kruiden en smaakversterkers, langs de eeuwig dreunende machines.

De vertrouwde, weeïge vleesgeur werd steeds dominanter. Heel even voelde ik misselijkheid opkomen, het soort steken dat ik had toen ik hier net werkte. Maar die dag dwong ik mezelf om niets te laten merken. Geen rare gezichten trekken. Niet mijn neus dichtknijpen. Niet vertragen, gewoon doorlopen.

De productiehal leek groter geworden sinds mijn vertrek. Meer machines, meer halflege pallets met onverwerkte hompen vlees. Er werkten ook meer mensen dan vroeger, de meeste had ik nooit eerder gezien. Jongens die sjouwden met vlees en verpakkingsmateriaal, of zwiiggend orders aanhoorden.

Niemand besteedde aandacht aan mij. Ik had nog uren kunnen rondlopen zonder dat iemand het had opgemerkt. Er was niets aan de hand geweest, edelachtbare, als hij niet in mijn leven was opgedoken.

Het scheen dat hij er hetzelfde uit zag als ik. Zo veel mensen hadden dat tegen me gezegd. En hij bleek uitgerekend hier te werken, op dezelfde plek als ik vroeger deed. Eerst dacht ik dat iedereen hem daarom met mij verwarde, totdat ook mensen die niets met de fabriek te maken hebben over hem en onze gelijkenissen begonnen. Vroegere studiegenoten, een caissière van de supermarkt – en Luisa natuurlijk.

Milan. Zijn naam werd me het eerst verteld door een vroegere buurjongen. Hij sprak op samenzweerderige toon, net of hij een geheim onthulde, maar ik haalde mijn schouders op. Ik begreep meteen: hier moest ik geen aandacht aan besteden. Eén exemplaar van mezelf leek me eerder te veel dan te weinig.

lees meer in het nieuwe nummer

Auteurs in dit nummer

MALGOSIA BRIEFJES (1979) – Voltooide de opleiding Autonoom Beeldende Kunst aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de studie Slavische Talen en Culturen aan de UvA. www.malgosiabriefjes.com.

JACK DRUPPERS (1962) – Wijkagent & inspecteur van politie te Amsterdam. Voor zijn project ‘Politiekids’ ontving hij de LPB Award als beste buurtproject en werd hij genomineerd voor de Hein Roethofprijs.

PHILIP HUFF (1984) – Publiceerde onder meer de romans *Dagen van gras* (2009), *Niemand in de stad* (2012) en *Boek van de doden* (2014). In 2015 verscheen de essaybundel *Het verdriet van anderen*.

MARCO KAMPHUIS (1966) – Publiceerde zeven romans, waaronder *Havik* (2012) en *Aurora* (2014). Hij recenseert buitenlandse literatuur voor *NRC Handelsblad* en is medewerker van *Filosofie Magazine*.

ANTON GERITS (1930) – Recente bundels: *Een roerend mooi vermoeden* (2013) en *In Memoriam* (2015). Komend najaar verschijnt *Verzamelde gedichten*; zie verder: www.antongerits.nl.

THOMAS HEERMA VAN VOSS (1990) – Publiceerde onder de romans *De Allestafel* (2009) en *Stern* (2013). In 2014 verscheen zijn verhalenbundel *De derde persoon* en in 2016 de novelle *Dat wat overblijft*.

ANTOINE DE KOM (1956) – Werkzaam als forensisch psychiater. Zijn recentste poëziebundels: *De lieve geur van zijn of haar* (2008) en *Ritmisch zonder string* (2013), bekroond met de VSB Poëzieprijs 2014.

JASPER MIKKERS (1948) – Was Stadsdichter van Tilburg (2013-2015). Recente bundels zijn o.m. *Eeuwigheid als ontbijt* (2008), *Een mildheid onbeschrijflijk* (2012) en *We zijn al lang onderweg* (2013).

ERIK WIETSE RIETKERK (1985) – Werkt als hovenier en verhuizer. Publiceerde eerder diverse verhalen in *Hollands Maandblad*. Ontving de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs 2015-2016 (*proza*).

ROBBERT WELAGEN (1981) – Publiceerde o.m. de romans *Verre vrienden* (2009), *Porta Romana* (2011), *Het verdwijnen van Robbert* (2013; nominatie Libris Literatuurprijs 2014) en *In goede handen* (2015).

H.L. WESSELING (1937) – Emeritus-hoogleraar Algemene Geschiedenis aan de RU Leiden en auteur van onder veel meer *De man die nee zei; Charles de Gaulle 1890-1970* (2012) en *La Grande Nation* (1914).

FLOLUS WIJSENBEEK (1944) – Was tussen 1984 en 1999 lid van het Europese parlement voor de VVD; is thans senior adviseur, o.a. bij European Public Policy Advisors.

DORIEN DE WIT (1980) – Beeldend kunstenaar en schrijver, volgde haar opleiding aan St. Joost en aan het Sandberg Instituut. Exposeert regelmatig in binnen- en buitenland. Zie ook: doriendewit.nl

HOLLANDS Maandblad

Redactie: Bastiaan Bommeljé

Redactieraad: Gerard van Emmerik, Beatrijs Ritsema en Willemijn Lindhout

Vormgeving: Steven Boland

Copyright: Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door subsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingfonds, thans Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Redactiesecretariaat: Hollands Maandblad • p/a Willem Fenengastraat 2-A • 1096 BN Amsterdam • Tel. 020-4213830 • info-hm@uitgeverijpodium.nl (niet voor kopij)

Bij ongevraagde bijdragen postzegels voor antwoord bijsluiten

Uitgevers: Uitgeverij Podium in samenwerking met Stichting Hollands Maandblad, Willem Fenengastraat 2-A • 1096 BN Amsterdam

Abonnementen: 12 nummers per kalenderjaar, prijs per jaargang € 75,00 • voor studenten € 57,50 Abonnementen die niet één maand voor afloop van de abonnementsperiode zijn opgezegd, worden automatisch verlengd

Opgave: S.P. Abonneservice • Postbus 105 • 2400 AC Alphen aan den Rijn.

Telefoon tijdens werkdagen van 9.00-17.00 uur: 0172-476085.

Een acceptgiro voor betaling volgt

Losse nummers: € 7,25 • dubbelnummers € 9,50 • Verkrijgbaar bij de boekhandel of door bestelling bij Uitgeverij Podium dan wel via www.hollandsmaandblad.nl – HollandsMaandblad@spabonneservice.nl